

Finanțat de
Uniunea Europeană

Proiectul
ABILITAREA
TINERILOR ANTREPRENORI
DIN MOLDOVA

(Reference no.NDICI-GEO-NEAR/2022/438-554)

Rezultate și impact în comunități

Proiectul

„Abilitarea Tinerilor Antreprenori din Republica Moldova”

(Reference No. NDICI-GEO-NEAR/2022/438-554)

a fost implementat de consorțiul:

Help - Hilfe zur Selbsthilfe e.V. · DEMOS · Pro Cooperare Regională · HomeCare

Perioada de implementare: ianuarie 2023 - martie 2026

Buget total: EUR 2,503,202.94

Finanțare din partea Uniunii Europene: EUR 2,000,000.00

Partenerii și beneficiarii proiectului, în ședința rețelei din 2 octombrie 2025, Chișinău

Acest material a fost realizat cu sprijinul financiar al Uniunii Europene. Conținutul său reprezintă responsabilitatea exclusivă a proiectului „Abilitarea Tinerilor Antreprenori din Republica Moldova” și nu reflectă în mod necesar poziția oficială a Uniunii Europene.

Finanțat de
Uniunea Europeană

DE CE A FOST NECESAR ACEST PROIECT?

În ultimii ani, Republica Moldova a înregistrat o scădere semnificativă a populației tinere, determinată atât de migrația externă, cât și de migrația internă din mediul rural către orașe. Tot mai multe sate pierd tineri activi, iar comunitățile locale rămân fără forță de muncă și fără inițiativă economică.

Reducerea natalității și migrația au dus la închiderea sau comasarea unor instituții educaționale din localitățile rurale, afectând suplimentar atractivitatea acestor zone pentru familiile tinere. În multe comunități, oportunitățile de angajare sunt limitate sau inexistente, iar tinerii nu au acces la sprijin financiar și mentorat pentru a-și dezvolta propriile afaceri.

În același timp, o proporție semnificativă a tinerilor se află în afara pieței muncii și a sistemului educațional, ceea ce amplifică riscul de excluziune socială și dependență economică.

Proiectul „Abilitarea Tinerilor Antreprenori din Moldova” a fost conceput ca răspuns direct la aceste realități. Soluția propusă a vizat două direcții complementare:

1. consolidarea organizațiilor locale capabile să sprijine dezvoltarea economică
2. susținerea directă a tinerilor pentru a crea sau dezvolta afaceri în propriile comunități.

Prin investiții în oameni și în capacitatea societății civile, proiectul a urmărit crearea de oportunități reale de muncă acasă, în satele și orașele Republicii Moldova.

Tinerii și organizațiile locale reprezintă resursa esențială pentru revitalizarea comunităților din Republica Moldova.

DEMOS

CE SOLUȚIE AM PROPUS?

Pentru a răspunde declinului demografic, migrației tinerilor și lipsei oportunităților economice în comunitățile locale, proiectul a propus o intervenție integrată, construită pe două direcții complementare:

✓ Consolidarea organizațiilor locale

Dezvoltarea durabilă este posibilă cu organizații puternice în teritoriu. Proiectul a selectat și sprijinit 10 organizații ale societății civile din diferite regiuni ale țării, oferindu-le instruire practică în aplicarea metodologiei de informare și selecție a beneficiarilor, gestionarea granturilor, proceduri de achiziții, monitorizare și mentorat antreprenorial.

Prin acest proces, organizațiile locale au devenit mai bine pregătite să implementeze programe de sprijin economic și să colaboreze eficient cu autoritățile publice locale și actori locali relevanți.

✓ Sprijin direct pentru tineri antreprenori

În paralel, proiectul a oferit sprijin concret pentru tineri cu inițiativă economică:

- granturi în natură (echipamente și materiale necesare demarării sau dezvoltării afacerii);
- instruire în antreprenariat și management;
- formare profesională în domenii relevante afacerilor;
- mentorat individualizat și monitorizare continuă.

Intervenția a vizat în special tineri din comunități rurale și orașe mici, inclusiv persoane din categorii vulnerabile, pentru a le oferi șansa de a construi un venit stabil și de a rămâne activi în propriile localități.

Prin această abordare, proiectul a urmărit nu doar sprijinirea unor afaceri individuale, ci crearea unui ecosistem local în care organizațiile, autoritățile și antreprenorii colaborează pentru dezvoltarea comunității.

Exercițiu practic în cadrul rețelei organizațiilor partenere și tinerilor antreprenori.

CUM AM LUCRAT?

Intervenția a fost construită etapizat, pe parcursul a 38 de luni, printr-un proces transparent și participativ.

✓ Etapa 1 - Selectarea și formarea organizațiilor locale

- Lansarea unui apel public pentru organizațiile interesate;
- Selectarea a 10 OSC din diferite regiuni ale țării;
- Instruire continuă în aplicarea metodologiei de informare și selecție a beneficiarilor, gestionarea granturilor, proceduri financiare, monitorizare și mentorat;
- Crearea unei rețele de cooperare între organizații.

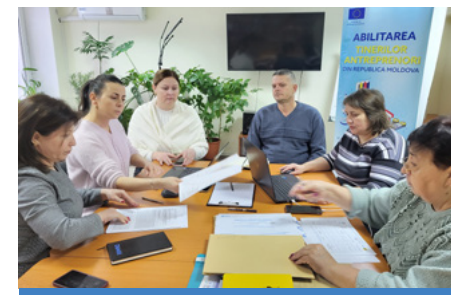

Consolidarea capacităților organizațiilor locale prin instruire practică și mentorat.

Prin metoda „learning by doing”, organizațiile au fost implicate direct în implementare, acumulând experiență practică în gestionarea programelor de sprijin economic.

✓ Etapa 2 - Informare și selecție antreprenori

- Campanii locale de informare;
- Sesiuni publice de prezentare a oportunităților;
- Proces de selecție în două etape, bazat pe criteriile sociale și economice;
- Prioritate pentru tineri, femei și persoane din categorii vulnerabile.

Procesul a fost realizat în colaborare cu autoritățile publice locale și parteneri relevanți locali, asigurând transparență și încredere comunitară.

Etapă de analiză și selecție a aplicațiilor pentru granturi, în baza criteriilor sociale și economice aprobate.

✓ Etapa 3 - Granturi în natură, suport și monitorizare

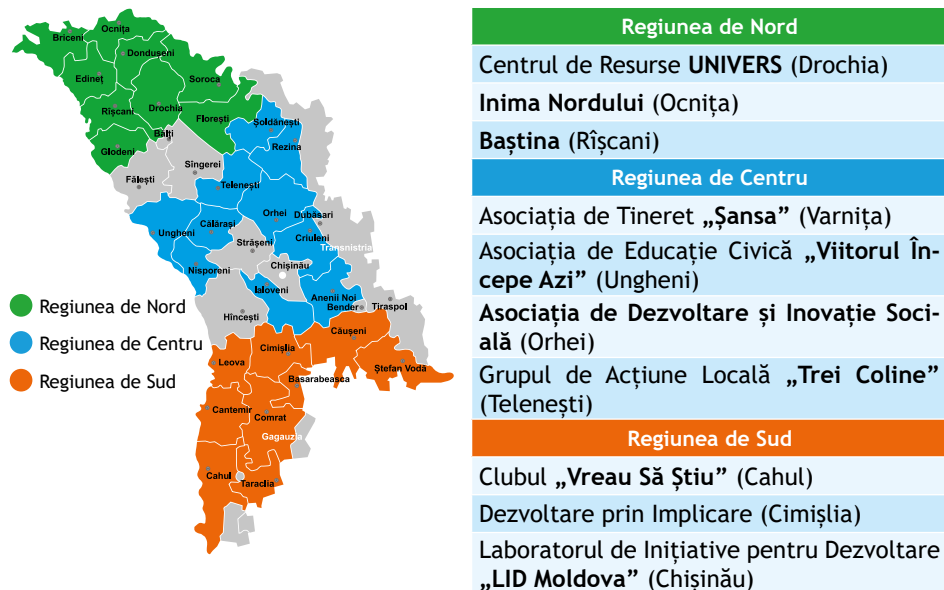
- Organizarea instruirilor obligatorii în antreprenariat;
- Achiziționarea și livrarea echipamentelor necesare;
- Monitorizare și mentorat individualizat;
- Evaluarea progresului fiecărei afaceri.

Pe parcursul proiectului, au fost furnizate peste 1.000 de sesiuni de instruire și consiliere, iar fiecare beneficiar a fost însoțit pas cu pas în lansarea și dezvoltarea afacerii.

REȚEAUA ORGANIZAȚIILOR PARTENERE

Proiectul „Abilitarea Tinerilor Antreprenori din Moldova” a fost implementat printr-o rețea de 10 organizații ale societății civile din regiunile Nord, Centru și Sud ale Republicii Moldova.

Aceste organizații au avut un rol esențial în mobilizarea comunităților, organizarea sesiunilor de informare, selecția beneficiarilor, monitorizarea afacerilor și oferirea mentoratului.

*Distribuția regională a organizațiilor partener implicare în imple-
mentarea proiectului.*

Prin consolidarea capacităților acestor organizații, proiectul a investit nu doar în sprijinirea antreprenorilor, ci și în dezvoltarea unei infrastructuri locale durabile de suport economic.

Rețeaua creată continuă să reprezinte un capital comunitar important pentru inițiativele viitoare.

IMPACTUL ÎN CIFRE

În 39 de luni de implementare, proiectul a generat rezultate concrete în comunitățile din Nord, Centru și Sud ale Republicii Moldova.

✓ Rezultate directe

283 > comunități informate

Tinerii din Moldova au avut șanse egale de participare în proiect.

647 > tineri aplicanți la programul de granturi

Numărul sporit de aplicații denotă interesul tinerilor pentru antreprenariat.

209 > afaceri susținute

Tinerii au lansat sau dezvoltat activități economice proprii.

123 granturi > 5.000 € | 44 granturi > 3.000 € | 42 granturi > 7.000 €

232 > locuri de muncă create

Noi oportunități de angajare în comunitățile locale.

23 > domenii economice ale afacerilor tinerilor mai dezvoltate

De la agricultură și producție, la IT, servicii și industrii creative.

10 > organizații ale societății civile consolidate

Capabile să gestioneze granturi și să ofere mentorat antreprenorial.

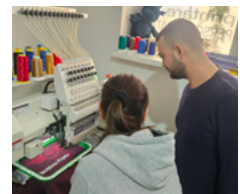
✓ Dezvoltare de competențe

2.251 > sesiuni de consultanță și mentorat

203 > beneficiari instruiți în antreprenariat

92 > tineri susținuți în formare profesională

209 > monitorizați continuu

✓ Incluziune și echitate

99% tineri cu vârsta 18-34 ani

113 femei antreprenoare | 96 bărbați antreprenori

peste 35% sprijin acordat persoanelor vulnerabile

✓ Impact local

Colaborare cu autorități publice locale din 30 raioane

Consolidarea economiei locale în 120 localități

Crearea unei rețele funcționale de sprijin antreprenorial

CE ÎNSEAMNĂ ACESTE REZULTATE PENTRU COMUNITĂȚI?

În spatele fiecărei cifre se află o familie cu venit stabil, un tânăr care a ales să rămână acasă și o comunitate care a câștigat un nou serviciu sau produs local.

Proiectul nu a susținut doar inițiative individuale, ci a contribuit la:

- diversificarea economiei locale;
- reducerea dependenței de migrație;
- creșterea încrederii tinerilor în propriile capacități;
- consolidarea dialogului dintre societatea civilă, autorități și comunitate.

Investiții în agricultură și tehnologii moderne în comunități rurale din Republica Moldova.

Investiția în antreprenariat tineresc s-a transformat într-o investiție în reziliența comunităților.

Prin sprijinirea tinerilor care au ales să creeze sau să dezvolte afaceri acasă, proiectul a contribuit la consolidarea economiilor locale și la revitalizarea comunităților. Noile inițiative antreprenoriale au generat locuri de muncă, au stimulat circulația resurselor în plan local și au creat servicii și produse de care beneficiază direct locuitorii. În același timp, exemplele de succes ale tinerilor antreprenori au devenit surse de inspirație pentru alți membri ai comunității, demonstrând că dezvoltarea economică poate începe de la inițiative locale, susținute prin cooperare între societatea civilă, autorități și mediul economic.

Finanțat de
Uniunea Europeană

DOMENII ALE ECONOMIEI LOCALE SUSȚINUTE

Proiectul a sprijinit afaceri în 23 de genuri de activități economice.

Sprijinul acordat a contribuit la dezvoltarea unor inițiative antreprenoriale din 5 arii tematice:

I. Agricultură și producție agroalimentară

1. apicultură
2. cultivarea legumelor, fructelor și a pomușoarelor
3. procesare produse alimentare
4. sere și solarii
5. creșterea animalelor

II. Producție și meșteșuguri

6. ateliere de croitorie și confecții
7. prelucrarea lemnului
8. producție artizanală
9. confecționarea produselor tradiționale

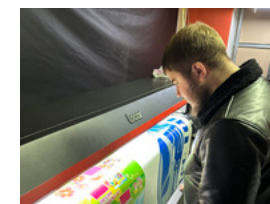
III. Servicii pentru comunitate

10. servicii Turism și Ospitalitate
11. servicii de frumusețe
12. servicii auto
13. servicii de reparare a echipamentelor electrice
14. servicii IT
15. fitness și recuperare
16. servicii educaționale
17. servicii terapeutice

IV. Industrii creative

18. design și creație vestimentară
19. producție media
20. coreografie
21. servicii digitale

V. Activități inovatoare

22. inițiative verzi prietenoase mediului
23. servicii de întreținere în eficiență energetică

Diversitatea domeniilor susținute reflectă capacitatea tinerilor de a identifica oportunități economice relevante și de a răspunde nevoilor comunităților locale. Sprijinul acordat a contribuit la dezvoltarea unor servicii și produse care aduc valoare adăugată în teritoriu.

POVEȘTI DE SUCCES

API LEO - De la migrație la stabilitate acasă

Mihaela Oglinda, din satul Covurlui, raionul Leova, a transformat o nevoie personală într-o afacere sustenabilă. După ani în care soțul său era nevoit să plece peste hotare pentru a asigura venitul familiei, decizia de a investi în apicultură a însemnat alegerea unui viitor construit acasă.

Pornind cu câțiva stupi și multă determinare, familia Oglinda a dezvoltat brandul API LEO, producând miere de salcâm, rapiță și floarea-soarelui, procesată în condiții moderne și conform standardelor de calitate.

Srijinul oferit prin proiect a contribuit la modernizarea stupinei prin achiziționarea de stupi noi, albine de rasă și echipamente performante. Afacerea a devenit oficial înregistrată și a început să genereze venit stabil pentru întreaga familie.

„Cel mai mare câștig este că am reușit să construim o viață frumoasă aici, acasă. Soțul meu nu mai este nevoit să plece peste hotare. Este alături de mine și de copiii noștri, iar afacerea noastră susține întreaga familie,” spune Mihaela cu mândrie.

Astăzi, API LEO este o afacere în plină dezvoltare, cu planuri de extindere și crearea de noi locuri de muncă. Povestea Mihaelei demonstrează că antreprenoriatul rural poate deveni o alternativă reală la migrație și un motor al dezvoltării locale.

OLGA RAZLOG - Tradiție care generează valoare

În satul Rotunda, raionul Edineț, Olga Razlog a ales să transforme meșteșugul tradițional într-o activitate economică sustenabilă. În atelierul său sunt realizate și piese vestimentare inspirate din portul popular, păstrând autenticitatea motivelor tradiționale și integrând rigoarea producției moderne.

Deși ar fi putut alege calea migrației, Olga a decis să rămână acasă și să investească în propria comunitate. Cererea tot mai mare pentru produse autentice a transformat micul atelier într-un spațiu de creație activ, cu comenzi constante. Munca este migăloasă și presupune dedicare, însă Olga și-a asumat această responsabilitate cu consecvență, conștientă că prin activitatea sa contribuie la păstrarea identității culturale locale.

Srijinul oferit prin proiect i-a permis modernizarea atelierului prin achiziționarea de mașini de cusut și de brodat performante. Investiția a crescut productivitatea, a redus timpul de execuție și a îmbunătățit calitatea finisajelor, fără a compromite autenticitatea produselor.

Astăzi, activitatea sa demonstrează că tradiția poate deveni un motor de dezvoltare locală atunci când este susținută de viziune antreprenorială și investiții strategice. Activitatea Olgae generează valoare economică, susține comunitatea locală și păstrează vie o parte esențială a patrimoniului cultural.

Povestea sa confirmă că dezvoltarea poate începe de la tradiție, atunci când aceasta este gestionată profesionist și orientată spre viitor.

VITALIE UZUN - Inovație pentru eficiență energetică

Într-un context marcat de criza energetică și creșterea accelerată a prețurilor la energie, Vitalie Uzun a identificat o nevoie concretă: panourile solare instalate în număr tot mai mare în Republica Moldova nu erau întreținute corespunzător, ceea ce ducea la pierderi semnificative de eficiență. Astfel a apărut Bio Watt Vista - o companie specializată în spălarea și inspecția profesională a panourilor fotovoltaice, un serviciu aproape inexistent la momentul lansării.

În decembrie 2022, Vitalie a înregistrat oficial compania, devenind unul dintre pionierii acestui domeniu la nivel național. Bio Watt Vista oferă servicii de curățare și diagnosticare pe întreg teritoriul țării, contribuind la creșterea randamentului energetic și la susținerea tranziției către surse regenerabile.

Dezvoltarea afacerii s-a bazat pe investiții în tehnologie modernă. Panourile sunt curățate cu ajutorul unui robot specializat, iar cu sprijinul oferit prin proiect Vitalie a achiziționat și o dronă echipată cu cameră termică, care permite identificarea rapidă a defectelor și a zonelor cu performanță scăzută. Această capacitate de diagnosticare a devenit un avantaj competitiv important, generând noi contracte și contribuind la extinderea echipei.

În prezent, Bio Watt Vista colaborează cu alți antreprenori din domeniul energiei regenerabile, contribuind la dezvoltarea unui ecosistem local dedicat energiei verzi. Planurile de dezvoltare includ deschiderea unei sucursale la Bălți, pentru a răspunde cererii în creștere din nordul țării.

„Încercați idei care funcționează bine în alte țări. Adaptați-le la realitatea locală și acționați cu curaj.”

Povestea Bio Watt Vista demonstrează că inovația, susținută de investiții inteligente și perseverență, poate transforma o nevoie de piață într-o afacere competitivă, cu impact real asupra eficienței energetice și a tranziției verzi în Moldova.

DARIA STEPANOVA - De la pasiune la antreprenoriat

La doar 20 de ani, studenta Universității de Stat din Cahul, Daria Stepanova a transformat 17 ani de experiență în dans într-un proiect antreprenorial cu impact comunitar. Visul său a fost să aducă dansul de performanță mai aproape de copiii din raionul Cantemir.

Astfel a fost creat clubul „Champy’s Majorette Dance”, afiliat Federației Sportive de Majorette și Baton Twirling din Moldova. În prezent, clubul reunește 37 de copii, organizați în două grupe de antrenament, devenind un spațiu activ de formare artistică și disciplină sportivă.

Sprijinul oferit prin proiect a permis dotarea sălii cu echipamente esențiale - saltele de gimnastică, echipamente sportive, sistem audio, laptop și climatizare - asigurând condiții moderne și sigure pentru antrenamente.

Rezultatele nu au întârziat să apară. La competiția internațională Diamond Dance Cup București (2026), echipa a obținut locul I, iar performanțele la nivel regional și național confirmă nivelul ridicat de pregătire.

Prin activitatea sa, Daria nu oferă doar lecții de dans, ci contribuie la dezvoltarea personală a copiilor - cultivând disciplina, spiritul de echipă și încrederea în sine.

Champy’s Majorette Dance este un exemplu de antreprenoriat tânăr care creează valoare economică, socială și culturală în comunitate.

ANASTASIA RUSU - Cea care sprijină vocile mici

După mai mulți ani petrecuți peste hotare, Anastasia Rusu a ales să revină acasă, în Edineț, cu dorința clară de a investi într-un domeniu esențial pentru comunitate: dezvoltarea copiilor. Astfel a fondat studioul de logopedie și consiliere psihologică „Клевєр” („Trifoi”), un spațiu dedicat intervenției timpurii și sprijinului specializat.

Pentru Anastasia, fiecare copil este „ca un trifoi cu patru foi - unic, special și plin de potențial”. Activitatea sa nu se limitează la corectarea pronunției sau la exerciții tehnice. Ea construiește încredere, stimulează comunicarea și susține dezvoltarea emoțională a copiilor.

Sprijinul obținut prin grant i-a permis dotarea studioului cu mobilier adecvat și echipamente moderne, creând un mediu sigur, prietenos și funcțional. Intervențiile au devenit mai eficiente, iar părinții găsesc astăzi în „Trifoi” un partener de încredere.

„Cred că fiecare cuvânt rostit cu dragoste devine pentru copil un pas spre sine și spre lume.”

Prin profesionalism, empatie și investiție continuă în calitate, Anastasia demonstrează că serviciile moderne pot genera impact social real, consolidând nu doar competențe, ci și încredere în viitor.

ELENA ȘI CRISTIAN AVRICENCO - Performanță tehnică din mediul rural

În satul Visoca, municipiul Soroca, Elena și Cristian Avricenco demonstrează că antreprenoriatul rural poate genera produse competitive la nivel internațional. Alegerea de a rămâne acasă și de a investi în propria comunitate a fost o decizie strategică bazată pe competență tehnică și viziune pe termen lung.

Pasionați de sport, cei doi au lansat o afacere de nișă - producerea echipamentelor profesionale pentru armwrestling, un domeniu rar dezvoltat în Republica Moldova. Cristian, specialist în inginerie mecanică, proiectează și testează echipamente rezistente și funcționale, adaptate cerințelor sportivilor. Elena coordonează componenta administrativă, relațiile cu clienții și promovarea, asigurând dezvoltarea coerentă a brandului „Mold Arm”.

Un moment decisiv în evoluția afacerii a fost obținerea unui grant în valoare de 100 000 lei, care a permis achiziționarea de echipamente moderne: aparat profesional de sudat, mașină de găurit cu banc, utilaje pentru găurire și șlefuire, mașină de cusut și imprimantă 3D. Aceste investiții au crescut capacitatea de producție și au ridicat standardul de calitate al produselor.

„Această finanțare a fost un punct de cotitură pentru noi. Ne-a permis să investim în aparatură profesională și să trecem la un nou nivel de calitate în producerea echipamentelor de armwrestling. Dincolo de utilaje, sprijinul primit ne-a oferit încredere că munca noastră are valoare și că putem construi un brand puternic, competitiv și recunoscut.”

Astăzi, echipamentele realizate la Visoca sunt utilizate de școli sportive din Bălți, Soroca și Chișinău, iar produsele au ajuns pe piețe externe din Franța, Germania, Spania, Croația și România. Povestea lor arată că inovația poate apărea și în mediul rural atunci când este susținută de competență tehnică, parteneriat și determinare.

CONCLUZIE

Proiectul „Abilitarea Tinerilor Antreprenori din Republica Moldova” a demonstrat că dezvoltarea economică locală începe cu investiția în oameni și în capacitatea comunităților de a genera oportunități durabile.

Pe parcursul implementării, sprijinul oferit tinerilor antreprenori și consolidarea organizațiilor locale au contribuit la crearea unui ecosistem funcțional de dezvoltare economică în Nord, Centru și Sud. Afacerile lansate și locurile de muncă create reprezintă mai mult decât rezultate statistice – ele reflectă încredere, competență și responsabilitate față de comunitate.

Rețeaua organizațiilor partenere și antreprenorii susținuți constituie astăzi un capital comunitar durabil, capabil să genereze inițiative noi și să consolideze economia locală pe termen lung.

Mulțumim Uniunii Europene pentru sprijinul financiar acordat și pentru încrederea investită în potențialul tinerilor din Republica Moldova.

Mulțumim organizațiilor partenere pentru profesionalism și implicare, precum și tuturor antreprenorilor care au ales să construiască oportunități economice în propriile comunități.

Pentru informații suplimentare, vă invităm să contactați organizațiile partenere din regiunea dumneavoastră.

Partener internațional:

Help - Hilfe zur Selbsthilfe e.V.

Website: <https://www.help-ev.de/>

Email: djurdjevic@help-ev.de

Partener- naționali:

Asociația Obștească „DEMOS”

Website: <http://asociatiademos.wordpress.com>

Email: ngo.demos@gmail.com

Asociația Obștească „Pro Cooperare Regională”

Website: <https://procore.md/>

Email: pro_co_re@yahoo.co.uk

Asociația Obștească „HomeCare”

Website: <https://www.homecare.md/>

Email: ao.homecare@gmail.com

Acest material a fost produs cu suportul financiar al Uniunii Europene. Conținutul acestuia reprezintă responsabilitatea exclusivă a proiectului „Abilitarea Tinerilor Antreprenori din Republica Moldova” și nu reflectă în mod necesar viziunea Uniunii Europene.